

Tarihin Tozlu Sayfalarından I

— cumayazıları · 07 Ekim 2011

Cuma Yazıları

Konu: Tarihin Tozlu Sayfalarından - I

Bin yıllık Türk tarihinin tozlu raflarında, her zaman günümüze ışık tutacak bilgi ve belgeler mevcuttur. Cumhuriyet tarihine ışık tutan bir belgede Gazi Mustafa Kemal'in istifasıdır...

Tarih 09 Temmuz 1919 yer Erzurum. Mevsimler yazı göstermeye dursun, Erzurum tarihe bir kez daha ev sahipliği yapmaya hazırlanmıştır. Ancak bu hazırlanma, bildik bir hazırlıktan öte, sessiz sedasız ve tek başına Gazi'nin yapacağı bir hazırlıktır...

İşte böyle bir güne uyanmaya kararsız, güneş Palandöken dağlarının arkasından doğmamakta ısrarlı. Yamaçlardaki kartallarda uçmaz olmuştur bu sabah. Kekik kokulu dağların kokusu gelmez olur doruklardan. Çünkü Mustafa Kemal'in karar günüdür bugün. İçinde bulunduğu durum, analiz edilecek bir durum değildir...

Yeryüzünün dehası, istifa kararını almadan bir gün önce, 08 Temmuz 1919 Gecesi, yaveri Cevat Abbas gelir ve İstanbul'da Padişahın kendisinden telefon beklediğini söyler...

Oysa, Erzurum gecenin karanlığına çoktan terk etmiştir kendini. Karanlık sokakların taş kaldırımlarından, Mustafa Kemal, Kazım Karabekir Paşa, Rauf Orbay ve emir eriyle postaneye doğru yürürler. Çıktıkları evden postanenin yolu birkaç yüz metre uzaklıktaydı. Ama o birkaç yüz metre bile onlar için belki de, Selanik'ten, Erzurum'a kadar süren uzun bir yolculuktu...

Postaneye vardıklarında, telefonun karşısında kendilerini padişah nazırı Ferit Paşa beklemektedir. Gazi'nin yanındaki arkadaşları, Ferit paşa'nın saraya bağlılığını çok iyi bildiğinden, bu işin altından bir çaban oğlu çıkacağına emindirler...

Ferit paşa, padişahın selamlarını ve muhabbetlerini ilettikten sonra asıl konuya girer.

Mustafa Kemal'e, İstanbul'da büyük işlerin ve mevkilerin onu beklediğini söyler. Ve Kendisini acilen

İstanbul'a dönmesini ister...

Mustafa Kemal, İstanbul'a dönmeyeceğini iletir. Bunun üzerine Ferit paşa, şöyle seslenir "Erzurum'dan hastalık raporu al, fakat derhal oradan ayrıl ve istediğin yere git" der...

Mustafa Kemal'in tavrı çok nettir. Hayır, Burada Kalacağım der...

Bunun üzerine, emir verir şekilde ısrarlı bir ses tonuyla devam ettiği sırada, Mustafa Kemal Katiyen İstanbul'a dönmeyeceğim diyerek konuşmayı sonlandırmaya karar verir.

Ferit paşa'nın son sözleri çok daha ağırdır. " O zaman resmi vazifeniz sona ermiştir"...

Kampana kapanmış, İstanbul hükümetinin tiyatrosu da sona ermiştir. Mustafa Kemal puslu gecenin, şafağa varmasına altı saat kala Saat; 22:50'de Askerlik görevinden çekildiği bildiren istifa dilekçesini yazar ve altını imzalar. O dilekçenin altında ileride içinden, Atatürk'ü çıkartacak adamın ismi vardır. İstifa dilekçesinin altına sade ve kalın harflerle Mustafa Kemal yazar...

Bütün köprüler atılmış, istiklal mücadelesi ateşini yakmanın azim ve kararlığı içinde postanede İstanbul Hükümetinden gelecek cevabı beklemektedir. Zaman durmuştur sanki küçük postanenin duvarındaki saatte. Yanındaki dava arkadaşları Kazım Karabekir ve Rauf bey almış olduğu karardan ötürü, Mustafa Kemal'i tebrik ederler. Aradan birkaç dakika geçer ve İstanbul Hükümetinden yine bir telgraf alırlar. Telgrafta Mustafa Kemal'in askerlik mesleğinden ihraç ettiklerini bildirmektedirler...

Mustafa Kemal, Büyük Türk Milletine ve Türk Ordusuna bir yazı kaleme alır ve telgrafla tüm yurda bildirir...

Yazı şöyledir. "Mübarek vatan ve milleti parçalanma tehlikesinden kurtarmak, Yunan ve Ermeni isteklerine kurban etmemek için açılan milli mücadele uğrunda, milletle hep beraber serbest surette çalışmaya, resmi ve askeri sıfatım engel olmaya başladı. Bu kutsal amaç için milletle birlikte nihayete kadar çalışmaya, bütün kutsal inançlarım üzerine söz vermiş olduğumdan dolayı, pek çok sevdiğim yüksek askeri mesleğinden bugün çekildim. Bundan sonra milletimizin kutsal gayesi için her türlü fedakarlıkla çalışmak üzere, milletin içinde savaşıyor bir kişi olarak bulunmakta olduğumu arz ederim."

Yazı tüm yurda gönderilmeye başladığında, Erzurum postanesinden sadece Mustafa Kemal olarak çıkıyordu. Tüm rütbeleri Emperyalizme teslim olmuş bir hükümetin beş kuruş etmeyen bir kağıdı ile sökülmüş, her türlü askeri başarısı göz ardı edilmişti. İki bin metre rakımlı bu şehrin üstünden kartal bakışlı komutanın yüreğindeki bağımsızlık ateşi kavuruyordu Palandöken dağlarını...

O ki, daha aylar önce Çanakkale Zaferinin yıldızlarını apoletinde taşıyan komutandı. O ki, Samsuna çıkıp

özgürlük ve bağımsızlık ateşini tüm Dünya'ya karşı yakan komutandı. Oysa iki ay sonra tüm rütbeleri sökülmüş, tüm yetkileri alınmış, Anadolu bozkırının ortasında tek başına sarışın bir bozkurt olarak kala kalmıştı. Her şeye üzerindeki bir takım elbisesiyle başlayacaktı. Her şeye bitmek tükenmek bilmeyen vatan, millet, bayrak sevgisiyle başlayacaktı. Her şeye Fatih Sultan Mehmet'in başladığı yerden yani Bizans'ın kalesi İstanbul'dan başlayacaktı...

Şafak sökmüştü karlar ülkesi Erzurum şehrinin üstüne. O ise, yorgundu dün gecenin hüznünden. O ise, yorgundu bunca emeğin boşa gitmesinden. O ise, yorgundu vatanın bağrına saplanan hançeri sökemediğinden. Mustafa Kemal... Evet Mustafa Kemal sivildi, sade, parasız, pulsuz, vatansız görüldüğü yerde tutuklanacak bir suçluydu artık Erzurum sokaklarında...

Hüznün şehre çöktüğü bir gün, Türk yurdunun işgal edildiği bir gündü. Arkadaşı Rauf bey yanına sokulup şu sözler ile destek olacaktı. "Paşam, asıl şimdi mevki ve itibarınızın bir kat daha arttığı kanaatindeyim. Vatanın kurtarılması davanınsa bir ferdi gibi nefsinizi vakfediniz üzerine gerek ordu, gerekse halk gözünde eskisinden fazla sevgi itimada mazhar olacağınızdan eminim." der...

Ve Mustafa Kemal'in sıklıkla belirttiği dava arkadaşları gerçekten dava arkadaşı olduklarını kararlı duruşlarıyla ortaya koyarlar...

Rauf bey kararlığını göstermek adına, bir beyanname yayımlar "Vatan ve milletin kurtuluş ve bağımsızlığı ve salta-nat makamının hilafetin dokunulmazlığı temin oluncaya kadar, Mustafa Kemal Paşayla birlikte

çalışacağıma mukaddesatım namına yemin eylediğimi arz ve ilan eylerim" Rauf bey bu beyannameyle Mustafa Kemal'e bütün desteğini verir. Bu desteğin vatandaşlara ve tüm yurda dağılması için telgraf memurları çalışırlar...

Bu haberleri duyan her kes büyük bir heyecanla, istifalarını birer, birer vermeye başlarlar. Ali Fuat'tan, binbaşı Hüsrev'e, özel kalem müdürü Hayati beyden, Yaveri Cevat Abbas'a kadar istifalarını gönderirler...

Sıra Kazım Karabekir Paşa'ya gelmiştir. Mustafa Kemal, Kazım Karabekir'in ne yapacağını düşünür. Yaveri Cevat Abbas tam o sırada içeri girerek "Kumandan Kazım Karabekir Paşa geliyorlar, arkalarında bir süvari bölüğü var" der...

Birkaç dakika geçmeden, Kazım Karabekir Paşa ve arkasında on subayla birlikte Mustafa Kemal'in karşısına dizilirler. Kazım Karabekir Paşa gür sesiyle.

• Emrinizdeyiz paşam. Siz, bundan evvel olduğu gibi, bundan sonra da bizim kumandanımızsınız. Ben, subaylarım, erlerim, kolordum, hepimiz emrinizdeyiz...

Mustafa Kemal, cesur, kararlı, vefalı, dürüst arkadaşı Kazım Karabekir Paşa'yı çekip, omzuna yaslar ve kucaklaşırlar.

Onları seyredenlerin gözlerinde akan yaş, bir milletin yeniden ayağa kalkmasını bildiği gündür. Onları seyredenlerin gözlerinden akan yaş, Büyük Türkiye Cumhuriyeti'nin kurtulduğu gündür. Onları seyredenlerin gözlerinden akan yaş, yeri geldiğinde vatan için bütün mevkilerin bir tarafa bırakıldığı gündür. Onları seyredenlerin gözlerinden akan yaş, soysuzlara karşı dik duruşun tekrarlandığı gündür...

Kaynakça: Nurten Aslan Küçük Anılarda büyük sırlar kitabından